

Indkomststatistik 2014

I Kapitel 1 belyses udviklingen i personindkomster, hvor der med fokus på såvel geografi som demografi tilstræbes at give læseren et nuanceret indblik i befolkningens indkomstforhold. I Kapitel 2 præsenteres nogle overordnede opgørelser over husstandsindkomster, mens der i Kapitel 3 fremstilles en summarisk indkomstskattestatistik. Centrale mål for indkomstfordelingen – herunder internationale sammenligninger – præsenteres i Kapitel 4, hvor der endvidere nærstudies, hvordan indkomstfordelingen blandt husstande med børn udvikler sig. I Kapitel 5 findes en lang række mere detaljerede tabeller, mens statistikkens kilder og opgørelsesmetoder er beskrevet i Kapitel 6.

1. Personindkomster

I dette kapitel præsenteres de overordnede tendenser i den personorienterede indkomststatistik. Kapitlet er delt op i fire afsnit, hvor indkomsterne belyses efter forskellige geografiske og demografiske opdelinger. I Afsnit 1.1 belyses indkomsterne i kommunerne, hvilket foruden den administrative vinkel også til en vis grad kan betragtes som en regional opdeling. Efterfølgende belyses indkomsterne i distrikterne i Afsnit 1.2, hvor det lokale perspektiv er i fokus. I Afsnit 1.3 studeres indkomsterne i byerne og bygderne samt detaljeret ned på lokalitetsniveau, mens indkomster fordelt på køn belyses i Afsnit 1.4.

For mere detaljerede opgørelser af personindkomsterne henvises til Afsnit 5.1 i Kapitel 5 og til Grønlands Statistikbank bank.stat.gl, hvor der er mulighed for at skræddersy sine egne tabeller.

1.1 Indkomster i kommunerne

Tabel 1.1 Gennemsnitlige personindkomster 2014 (1.000 kr.)

	Bruttoindkomst	Skattepligtig indkomst	Indkomst efter skat
Hele landet	218	202	151
Kommune Kujalleq	176	162	124
Kommuneqarfik Sermersooq	262	242	178
Qeqqata Kommunía	215	199	150
Qaasuitsup Kommunía	181	167	126

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Af landets fire kommuner er det kun i Kommuneqarfik Sermersooq, hvor de gennemsnitlige personindkomster ligger over landsgennemsnittet. Qeqqata Kommunía ligger en anelse under landsgennemsnittet, mens indkomsterne i

Kommune Kujalleq og Qaasuitsup Kommunia ligger knap 20 pct. under landgennemsnittet uanset hvilket af de tre indkomstmål, der sammenlignes med.

Tabel 1.2 Gennemsnitlige bruttoindkomster 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Ændring 2013-2014
	1.000 kr.					Pct.
Hele landet	202	207	213	217	218	0,5
Kommune Kujalleq	165	170	173	178	176	-0,8
Kommuneqarfik Sermersooq	250	254	259	265	262	-1,1
Qeqqata Kommunia	194	200	207	209	215	2,9
Qaasuitsup Kommunia	162	167	173	176	181	2,6

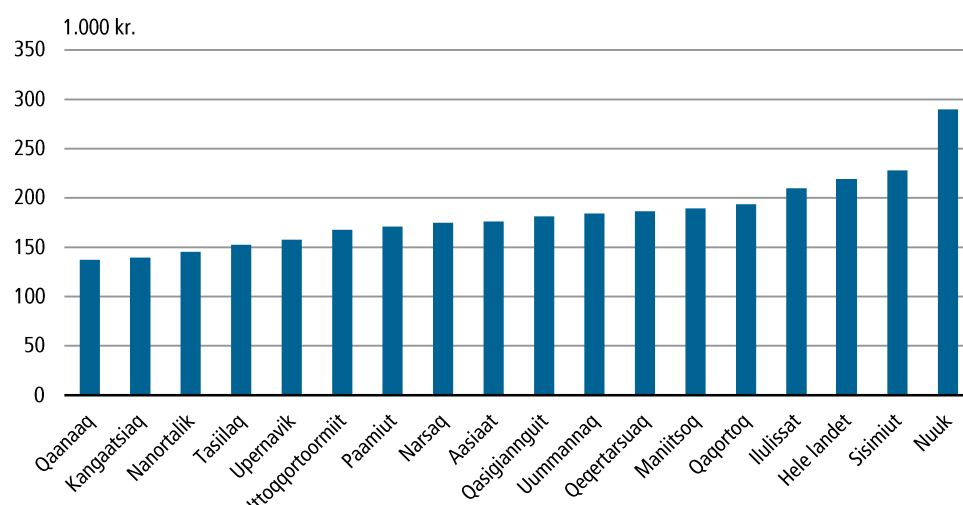
Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Set i forhold til 2013 steg bruttoindkomsterne i 2014 i gennemsnit med ca. 1.200 kr. svarende til 0,5 pct. Det var dog kun borgerne i Qeqqata Kommunia og Qaasuitsup Kommunia, der oplevede positiv vækst på henholdsvis 2,9 pct. og 2,6 pct. I Kommune Kujalleq og Kommuneqarfik Sermersooq var der derimod fald i gennemsnitsindkomsterne på omkring 1 pct.

1.2 Indkomster i distrikterne

Betragtes indkomsterne ud fra den gamle kommuneinddeling, nu benævnt distrikter, ses det af Figur 1.1, at gennemsnitsindkomsterne i Nuuk distrikt er væsentlig højere end i de øvrige distrikter. I 2014 var gennemsnitsindkomsten i Nuuk distrikt 290.000 kr., hvilket er knap 30 pct. højere end i Sisimiut distrikt med det næsthøjeste indkomstniveau. Gennemsnitsindkomsterne i alle øvrige distrikter lå under landsgennemsnittet.

Figur 1.1 Gennemsnitlige bruttoindkomster i distrikterne 2014

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP2>

Som det fremgår af Tabel 1.3 tilfaldt de højeste indkomststigninger borgerne i Qaanaaq distrikt, der i gennemsnit optjente 8,4 pct. højere indkomst i 2014 set i forhold til 2013. Indkomstniveauet i Qaanaaq distrikt er dog stadig det

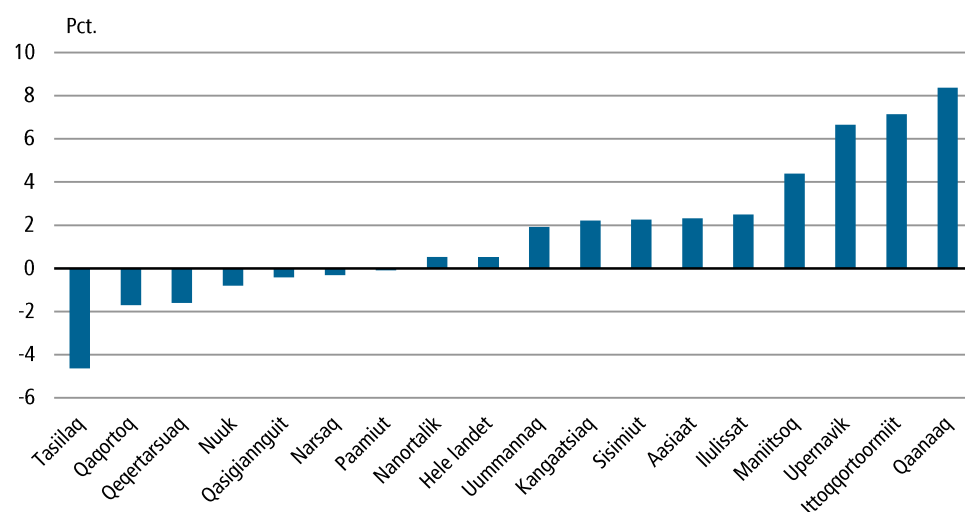
laveste i landet. Også i borgerne i Ittoqqortoormiit og Upernavik distrikter, hvor indkomstniveauet også typisk er lavt, oplevede pæn vækst i 2014 med indkomststigninger på henholdsvis 7,1 pct. og 6,7 pct. Det kan endvidere bemærkes, at gennemsnitsindkomsterne i syv distrikter faldt fra 2013 til 2014, og at det største fald forekom i Tasiilaq distrikt med en nedgang på 4,6 pct.

Tabel 1.3 Gennemsnitlige bruttoindkomster i distrikterne 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	Ændring 2013-2014
	1.000 kr.					Pct.
Hele landet	202	207	213	217	218	0,5
Nanortalik	136	142	145	144	145	0,5
Qaqortoq	180	185	189	197	194	-1,7
Narsaq	167	172	173	176	175	-0,3
Paamiut	159	168	173	171	171	-0,1
Nuuk	279	282	287	292	290	-0,8
Maniitsoq	172	179	186	181	189	4,4
Sisimiut	206	212	218	223	228	2,3
Kangaatsiaq	122	118	122	137	140	2,2
Aasiaat	170	172	174	172	176	2,3
Qasigiannuguit	165	175	171	182	181	-0,4
Ilulissat	186	199	204	205	210	2,5
Qeqertarsuaq	171	175	186	189	186	-1,6
Uummannaq	160	166	174	181	184	1,9
Upernavik	132	135	149	148	158	6,7
Qaanaaq	119	118	125	127	137	8,4
Tasiilaq	139	144	148	160	152	-4,6
Ittoqqortoormiit	152	161	164	157	168	7,1

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP2>

Figur 1.2 Vækst i gennemsnitlige bruttoindkomster i distrikterne fra 2013 til 2014

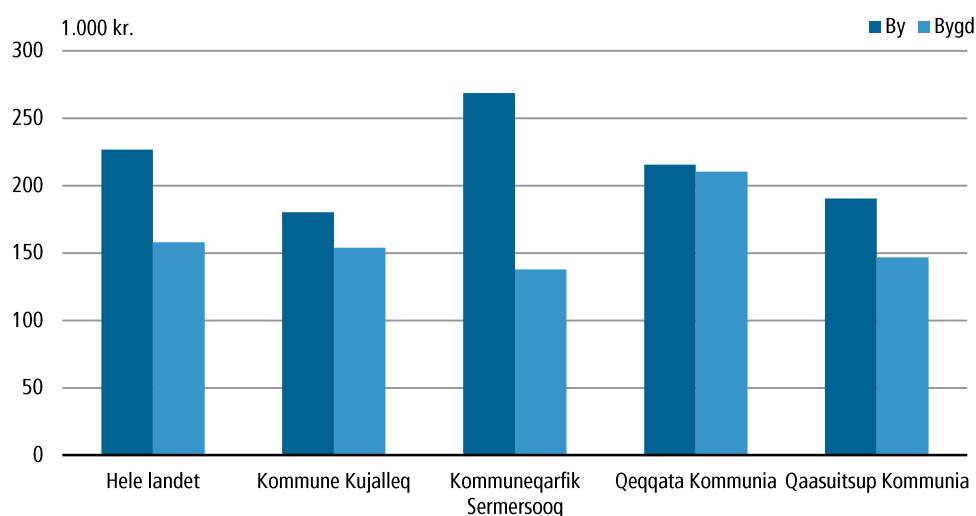
Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP2>

1.3 Indkomster i byer og bygder

Som det fremgår af Figur 1.3, var indkomstniveauet i bygderne betydeligt lavere end i byerne. På landsplan optjente en gennemsnitlig bybo således 227.000 kr., mens en bygdeborger tilsvarende måtte nøjes med 158.000 kr. Det fremgår dog tydeligt af figuren, at forskellene mellem byer og bygder er meget forskellig i de fire kommuner. Således er den markant største forskel at finde i Kommuneqarfik Sermersooq, hvor en bybos gennemsnitsindkomst var næsten dobbelt så høj som en bygdeborgers gennemsnitlige indkomst. Dette forhold skal ses i lyset af befolkningens geografiske fordeling i kommunen. Langt størstedelen af bybefolkningen er bosiddende i Nuuk, hvor indkomstniveauet er højt, mens bygdebefolkningen primært er centreret i Tasiilaq distrikt, der er kendetegnet ved lave gennemsnitsindkomster.

I Qeqqata Kommunian var de gennemsnitlige indkomster i byer og bygder derimod næsten ens, hvilket i høj grad skyldes et meget højt indkomstniveau i Kangerlussuaq. Lufthavnsbygden udgør over en tredjedel af kommunens bygdebefolkning og vægter således meget, når gennemsnitsindkomsterne for kommunens bygder udregnes. Indkomsterne i Narsarsuaq lå også på et meget højt niveau og trak derved op i bygdeindkomsterne i Kommune Kujalleq – dog ikke helt i samme grad som Kangerlussuaq, da Narsarsuaqs befolkning udgør en relativ mindre del af den samlede bygdebefolkning i Kommune Kujalleq.

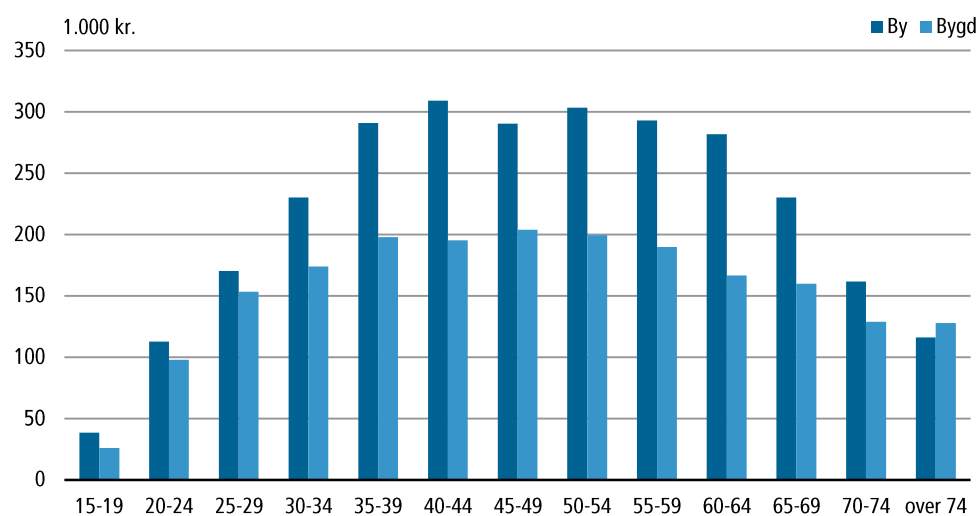
Figur 1.3 Gennemsnitlige bruttoindkomster i byer og bygder 2014

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Af Figur 1.4 ses at den store forskel i indkomsterne mellem bygder og byer er aldersbetinget, og at det er i de typisk erhvervsaktive aldersintervaller, man finder de helt store indkomstforskelle. Dette skyldes, at mens der i bygderne er en relativ jævn indkomstfordeling blandt de forskellige aldersintervaller, er gennemsnitsindkomsterne i byerne markant højere blandt de typisk erhvervsaktive aldersintervaller i forhold til de yngste og de ældste.

Figur 1.4 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på alder og bosted 2014

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Betragtes gennemsnitsindkomsterne i byerne særskilt, kan der også noteres betydelige forskelle. Som det fremgår af Tabel 1.4 er indkomsterne i Nuuk med et gennemsnit på 292.000 kr. væsentligt højere end i nogen anden by. Det næsthøjeste indkomstniveau i byerne tegner Sisimiut sig for med en gennemsnitindkomst på 224.000 kr. Idet den gennemsnitlige bruttoindkomst for en bybo på landsplan var 227.000 kr., kan det konstateres, at Nuuk er den eneste by med et indkomstniveau over landsgennemsnittet for byer. Dette til trods for at indbyggerne i Nuuk kun udgør lidt over en tredjedel af landets samlede befolkning i byerne.

Tabel 1.4 Gennemsnitlige bruttoindkomster i byerne (1.000 kr.)

	2012	2013	2014
Nanortalik	158	156	155
Qaqortoq	193	201	198
Narsaq	163	168	165
Paamiut	171	170	171
Nuuk	289	294	292
Maniitsoq	194	191	199
Sisimiut	215	219	224
Kangaatsiaq	135	154	149
Aasiaat	176	174	178
Qasigiannuit	172	184	183
Ilulissat	207	207	213
Qeqertarsuaq	188	191	187
Uummannaq	191	197	195
Upernavik	182	183	186
Qaanaaq	131	133	144
Tasiilaq	164	176	166
Ittoqqortoormiit	159	152	164

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

Blandt bygderne skiller lufthavnsbygderne Kangerlussuaq og Narsarsuaq sig markant ud med et væsentligt højere indkomstniveau end alle andre bygder.

Udover lufthavnsbygderne skilte Innaarsuit i Upernavik distrikt sig også ud i 2014 med en for traditionelle bygder særdeles høj gennemsnitsindkomst på 246.000 kr.

Tabel 1.5 Bygder med højeste gennemsnitsindkomster i 2014 (1.000 kr.)

	2012	2013	2014
Kangerlussuaq (Sisimiut distrikt)	292	302	315
Narsarsuaq (Narsaq distrikt)	298	291	279
Innaarsuit (Upernavik distrikt)	207	168	246
Saattut (Uummannaq distrikt)	159	180	198
Qeqertaq (Ilulissat distrikt)	171	176	184
Saqqaaq (Ilulissat distrikt)	187	197	181
Qeqertarsuatsiaat (Nuuk distrikt)	183	196	179
Qassiarsuk (Narsaq distrikt)	158	162	176
Illorsuit (Uummannaq distrikt)	177	164	175
Arsuk (Paamiut distrikt)	196	187	174

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

Med en gennemsnitlig bruttoindkomst på blot 82.000 kr. optjente borgerne i bygden Qeqertat i Qaanaaq distrikt de klart laveste indkomster af samtlige lokaliteter i landet. I Tabel 1.6 præsenteres listen over de ti bygder med de laveste gennemsnitlige bruttoindkomster i 2014, og tabellen afslører blandt andet, at alle tre bygder i Qaanaaq distrikt hører til blandt de dårligst stillede bygder målt på registreret indkomst. Også Upernavik distrikt er repræsenteret med tre bygder på listen.

Tabel 1.6 Bygder med laveste gennemsnitsindkomster i 2014 (1.000 kr.)

	2012	2013	2014
Qeqertat (Qaanaaq distrikt)	77	83	82
Sermiligaaq (Tasiilaq distrikt)	100	100	104
Savissivik (Qaanaaq distrikt)	92	102	104
Aappilattoq (Nanortalik distrikt)	89	100	106
Niaqornat (Uummannaq distrikt)	141	114	107
Kullorsuaq (Upernavik distrikt)	105	109	107
Upernavik Kujalleq (Upernavik distrikt)	102	110	108
Saarloq (Qaqortoq distrikt)	94	100	109
Kangersuatsiaq (Upernavik distrikt)	102	102	109
Siorapaluk (Qaanaaq distrikt)	100	101	109

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

1.4 Indkomster fordelt på køn

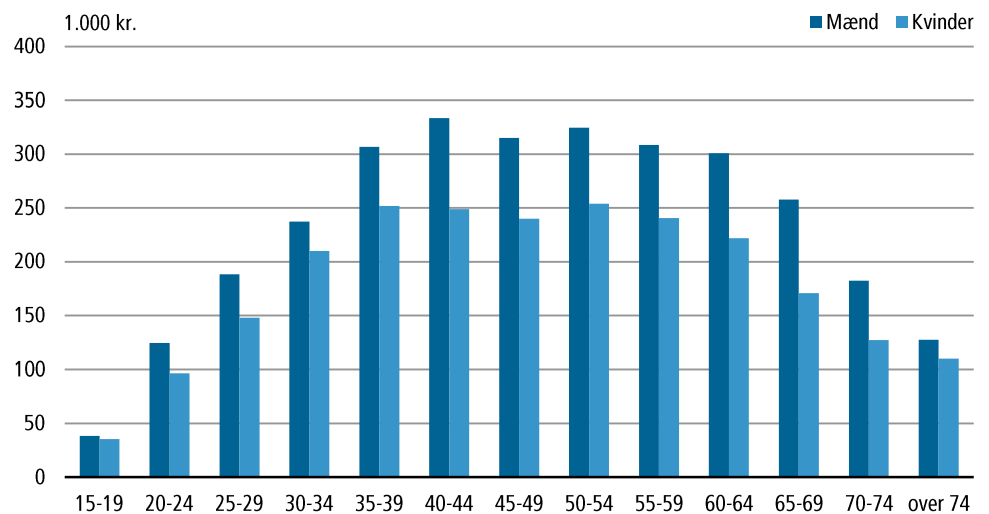
I 2014 optjente mænd i gennemsnit en bruttoindkomst på 247.000 kr., mens den tilsvarende indkomst for kvinderne lå på 187.000 kr. Mænds indkomster var således på landsplan knap en tredjedel højere end kvindernes. I denne beregning er der dog ikke taget højde for, at mændene er overrepræsenteret i de typisk erhvervsaktive aldersgrupper, hvor indkomstniveauet er højt, mens der omvendt er flere kvinder end mænd blandt de ældste aldersgrupper, hvor indkomsterne er lave. De reelle indkomstforskelle kønnene imellem er derfor ikke så markante, som de overordnede tal indikerer.

Tabel 1.7 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på køn (1.000 kr.)

	2012		2013		2014	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Hele landet	243	180	245	186	247	187
Kommune Kujalleq	187	157	191	163	187	164
Kommuneqarfik Sermersooq	299	215	304	221	299	220
Qeqqata Kommunía	241	168	238	176	246	179
Qaasuitsup Kommunía	194	151	195	155	201	158

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Som det fremgår af Tabel 1.7 var indkomsterne hos mænd væsentlig højere end kvindernes indkomster i alle fire kommuner. Endvidere ses det af Figur 1.5, at mænd optjente højere indkomster inden for alle aldersgrupper, hvor det dog er inden for de typisk erhvervsaktive aldersgrupper, at de største forskelle findes. Samme billede tegner sig inden for alle andre demografiske og geografiske variable, man kan knytte sammen med indkomster og køn. I Tabel 5.2 i Kapitel 5 kønsopdelte indkomstopgørelser studeres med yderligere baggrundsvARIABLE, og for endnu større detaljeringsgrad henvises til Grønlands Statistikbank, der findes på adressen bank.stat.gl.

Figur 1.5 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på alder og køn 2014

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

2. Husstandsindkomster

Husstanden som institution betragtes ofte som den primære forbrugerenhed, hvorfor husstandsindkomsten anses som velegnet til analyser af borgernes forbrugsmuligheder. For at gøre sammenligninger af indkomster i husstande med forskellige størrelse og sammensætning mulig beregnes de ækvivalerede husstandsindkomster – læs mere herom i Afsnit 6.3 i Kapitel 6.

Udover nedenstående to tabeller, findes der i Afsnit 5.2 mere detaljerede opgørelser over såvel niveauet som fordelingen af husstandsindkomsterne. Ønskes der endnu større detaljeringsgrad, henvises der til Statistikbanken på bank.stat.gl, hvor det er muligt at skræddersy sine egne tabeller.

Tabel 2.1 Gennemsnitlige husstandsindkomster 2014 (1.000 kr.)

	Husstandsindkomst (brutto)	Skattepligtig husstandsindkomst	Disponibel husstandsindkomst
Hele landet	412	381	291
----- Kommuner -----			
Kommune Kujalleq	317	291	231
Kommuneqarfik Sermersooq	477	441	331
Qeqqata Kommunía	410	380	292
Qaasuitsup Kommunía	367	340	263
----- Bosteder -----			
Byer	425	393	299
Bygder	326	301	236
----- Antal børn i husstanden -----			
Ingen børn	363	338	256
1 barn	495	454	350
2 børn	538	494	378
Mindst 3 børn	484	440	353

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH1>

Tabel 2.2 Gennemsnitlige ækvivalerede husstandsindkomster 2014

	Ækvivaleret husstands- indkomst (brutto)	Ækvivaleret skattepligtig husstands- indkomst	Ækvivaleret disponibel husstands- indkomst	Gennemsnitlig ækvivalens- vægt
----- 1.000 kr. -----				
Hele landet	249	231	176	1,66
----- Kommuner -----				
Kommune Kujalleq	198	183	145	1,60
Kommuneqarfik Sermersooq	292	270	203	1,64
Qeqqata Kommunía	246	229	176	1,66
Qaasuitsup Kommunía	214	199	154	1,72
----- Bosteder -----				
Byer	258	239	182	1,65
Bygder	188	174	136	1,73
----- Antal børn i husstanden -----				
Ingen børn	261	243	185	1,39
1 barn	245	225	174	2,02
2 børn	235	215	165	2,29
Mindst 3 børn	171	155	124	2,84

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH1>

Den husstandsorienterede indkomststatistik tegner i store træk det samme billede af den geografiske indkomstfordeling som den personorienterede indkomststatistik. Således var husstandsindkomsterne og de ækvivalerede husstandsindkomster i gennemsnit væsentlig højere i Kommuneqarfik Sermersooq end i de øvrige kommuner. Endvidere viser den husstandsorienterede indkomststatistik – ligesom den personorienterede – en betydelig indkomstforskel mellem byer og bygder. På grund af at husstandene – og derved ækvivalensvægtene – i gennemsnit er større i bygderne end i byerne, er denne forskel mest markant i sammenligningen af ækvivalensindkomsterne.

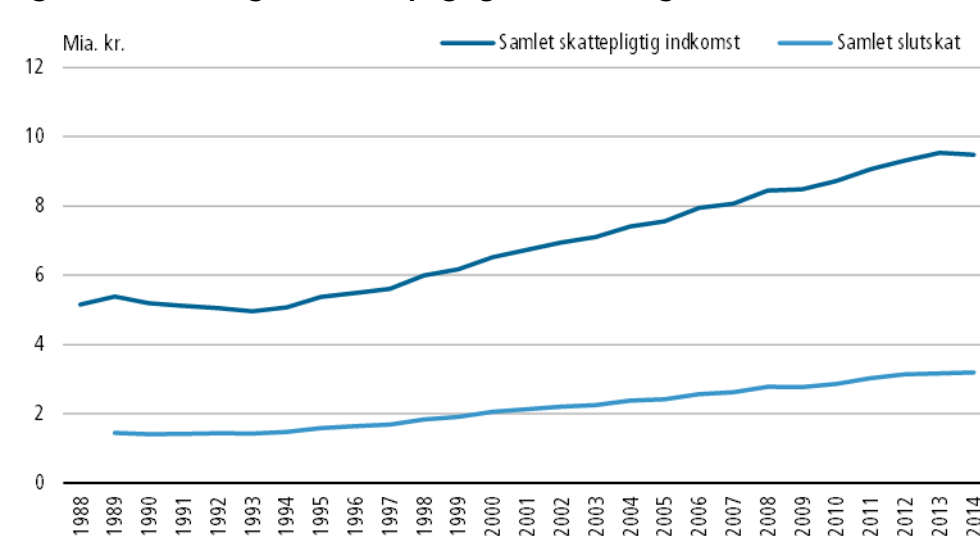
Blandt kommunerne er der også betydelige forskelle i ækvivalensvægtene. Således var den laveste gennemsnitlige ækvivalensvægt i Kommune Kujalleq, hvor husstandsmønstret følgelig er karakteriseret ved relativt små enheder. Omvendt ser det ud i Qaasuitsup Kommunia, der havde den største gennemsnitlige ækvivalensvægt, og følgelig er der i denne kommune relativt store husstande set i forhold til resten af landet.

3. Den skatteorienterede indkomststatistik

Det skatteorienterede indkomstregister er det indkomstregister, der har den længste tidsserie i indkomststatistikken, hvorfor det er særligt interessant i et historisk perspektiv. Ændringer over tid i skattelovgivningen samt i struktur og opgørelsesmetoder i de data, der ligger til grund for den skatteorienterede indkomststatistik, indebærer, at opgørelsen skal tolkes med en vis varsomhed.

Samlede tal for hele landet samt opgørelser for de enkelte skattekommuner findes for perioden 2010-2014 i Afsnit 5.3 i Kapitel 5 og for hele perioden 1988-2014 i Statistikbanken bank.stat.gl/INDS1.

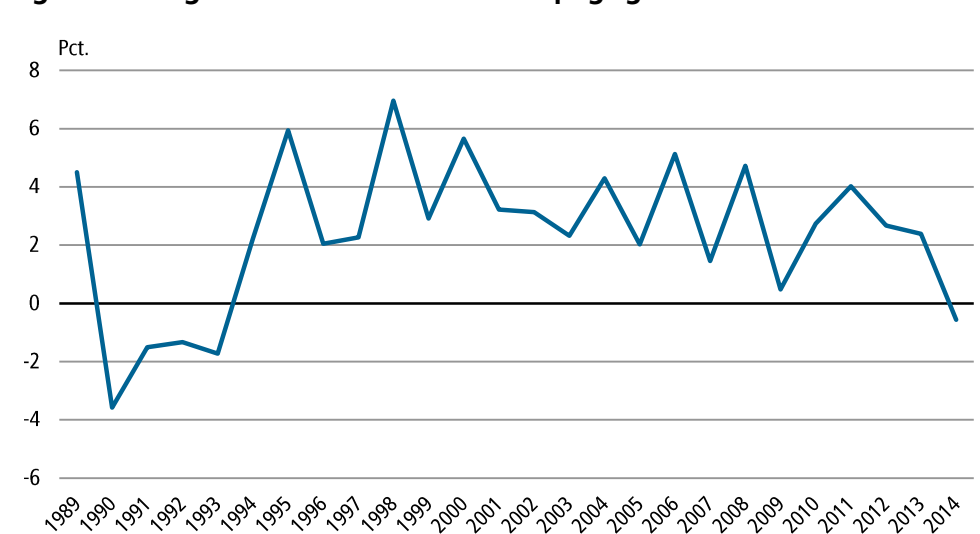
Figur 3.1 Udviklingen i skattepligtig indkomst og sluskat 1988-2014

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

De skattepligtige indkomster i samfundet lå samlet set på 9,5 mia. kr. i 2014, mens de samlede indkomstskatter (sluskat) androg 3,2 mia. kr. Siden midten af 1990'erne har der generelt været en støt stigende trend i såvel de samlede skattepligtige indkomster som i de samlede sluskatte.

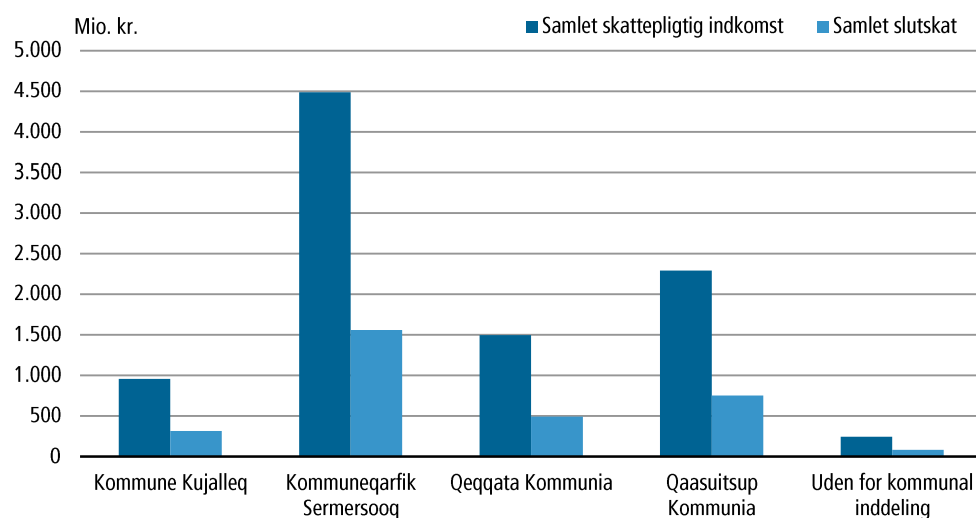
Figur 3.2 Årlig vækstrate i samlet skattepligtig indkomst 1989-2014

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

I 2014 oplevede man for første gang siden starten af 1990'erne et fald i de samlede skattepligtige indkomster set i forhold til året før. Således faldt de samlede skattepligtige indkomster med 54 mio. kr. fra 2013 til 2014 svarende til 0,6 pct. Ikke desto mindre var der stadig en mindre stigning i de samlede slutskatter på 27 mio. kr. svarende til 0,9 pct.

Figur 3.3 Samlet skattepligtig indkomst og slutskat fordelt på skattekommune 2014

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

Af Figur 3.3 fremgår det, at såvel den samlede skattepligtige indkomst som den samlede slutskat var markant højere i Kommuneqarfik Sermersooq end i nogen anden kommune. I 2014 udgjorde de skattepligtige indkomster i Kommuneqarfik Sermersooq 47,4 pct. af de samlede skattepligtige indkomster i landet, mens slutskatterne i kommunen tilsvarende udgjorde 48,8 pct. af de samlede indkomstskatter i landet.

4. Indkomstfordelingen

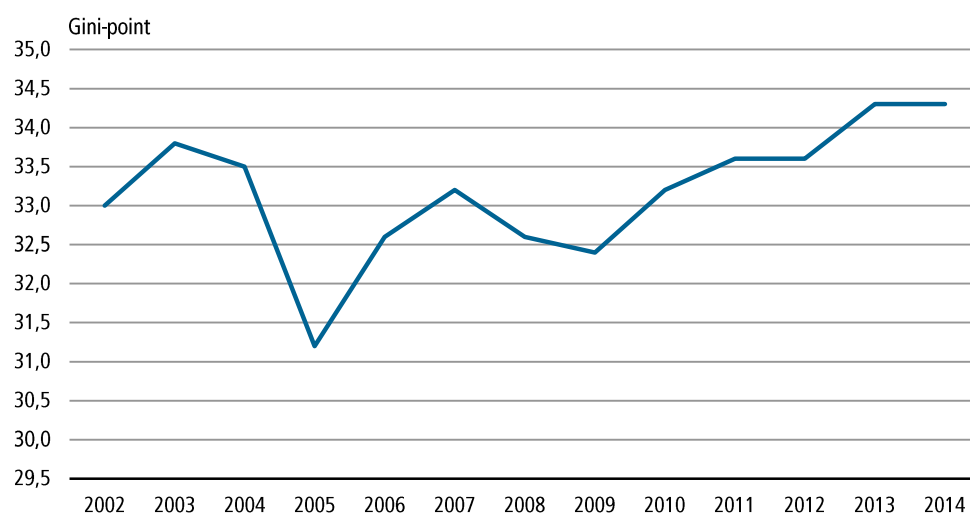
I dette kapitel præsenteres tal for indkomstfordelingen i perioden 2002-2014. Tallene for 2014 sammenlignes endvidere med (nyeste) tilsvarende tal fra de andre nordiske lande. Disse sammenligninger bør dog foretages med en vis varsomhed, hvilket er nærmere beskrevet i Afsnit 6.4 i Kapitel 6. Sluttelig præsenteres en særopgørelse, hvor indkomstfordelingen blandt husstande med børn belyses.

De tre præsenterede fordelingsmål beskriver hvert deres område af indkomstfordelingen. Gini-koefficienten er et mål for fordelingen af alle indkomsterne, mens målet for den relative fattigdom (at-risk-of-poverty rate) fokuserer på de laveste indkomster, og ratio-80/20 beskriver forholdet mellem de højeste og de laveste indkomster.

4.1 Tidsserier 2002-2014

På trods af fokus på forskellige områder af indkomstfordelingen, viser tidsserierne for de tre fordelingsmål samme overordnede tendenser. Særligt bemærkelsesværdigt er det forholdsvis store fald i uligheden og den relative fattigdom fra 2004 til 2005 – et fald der formentlig i høj grad må tilskrives de ændringer i skattelovgivningen, der blev foretaget med virkning fra og med netop 2005. Personfradraget blev da hævet fra 40.000 kr. til 48.000 kr. og standardfradraget fra 8.000 kroner til 10.000 kr., mens skatteprocenten blev hævet med 2 procentpoint. Disse ændringer medførte lavere skattebetalinger i lavindkomstgrupperne og højere i højindkomstgrupperne, mens det samlede skatteprovenu var stort set uændret.

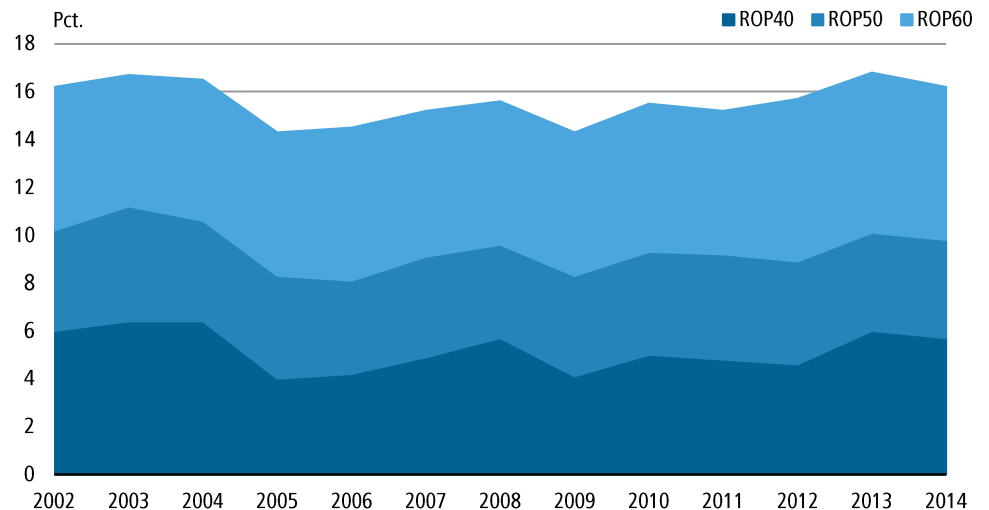
Figur 4.1 Gini-koefficienten 2002-2014

Anm.: En Gini-koefficient med værdi 0 repræsenterer en perfekt ligelig fordeling, mens værdien 100 repræsenterer en perfekt ulige fordeling.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDF1>

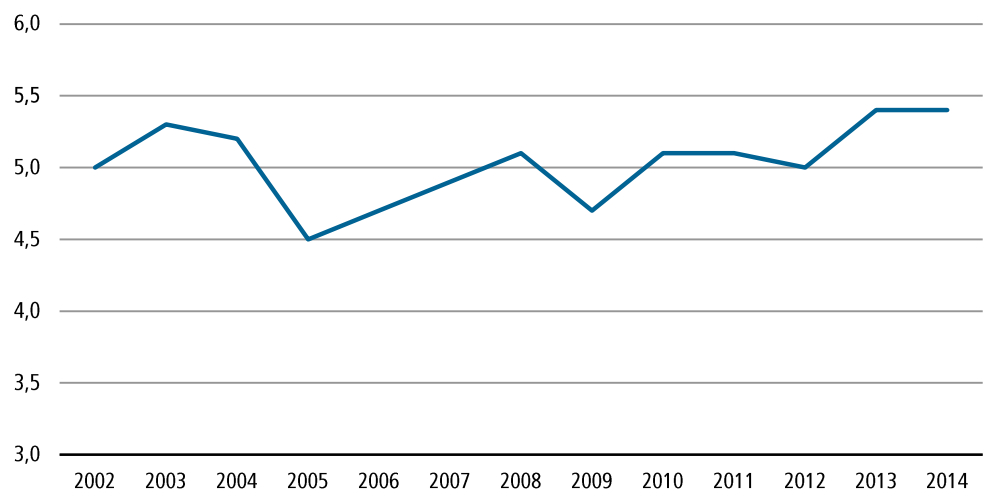
Figur 4.2 Relativ fattigdom 2002-2014

Anm.: ROP40, ROP50 og ROP60 angiver andelen af befolkningen, der bor i en husstand med en indkomst mindre end henholdsvis 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDF1>

Figur 4.3 Forholdet mellem høj- og lavindkomster 2002-2014

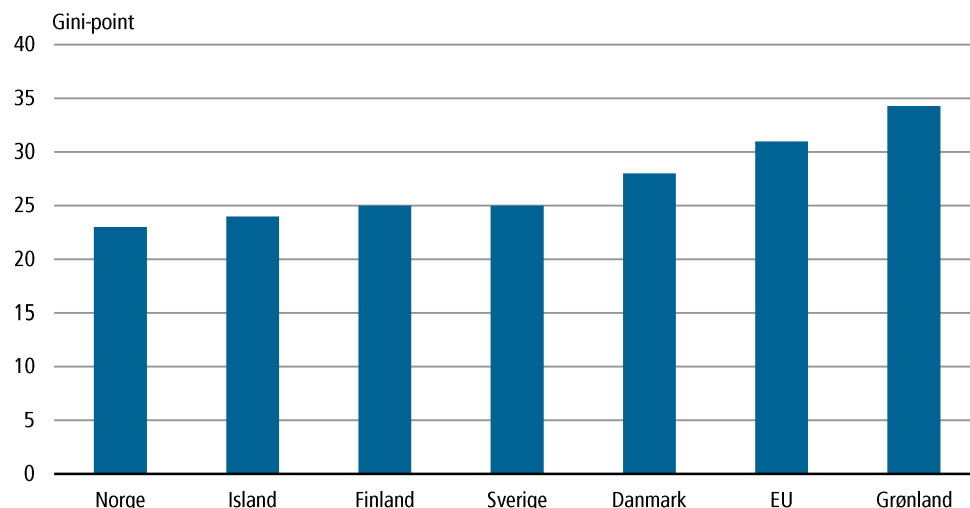
Anm.: Figuren angiver ratio-80/20, der beregnes som forholdet mellem den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de højeste indkomster og den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de laveste indkomster.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDF1>

4.2 Internationale sammenligninger

Figur 4.4 og Figur 4.5 viser, at såvel uligheden som den relative fattigdom ligger på et højere niveau i Grønland i forhold til de øvrige nordiske lande. Sammenlignes der med EU-gennemsnittet, viser figurene, at de grønlandske indkomster generelt er mere ulige fordelt end i EU-landene, mens den relative fattigdom ligger en anelse under EU-gennemsnittet – uanset om der anvendes 50 pct.- eller 60 pct.-mediangrænse.

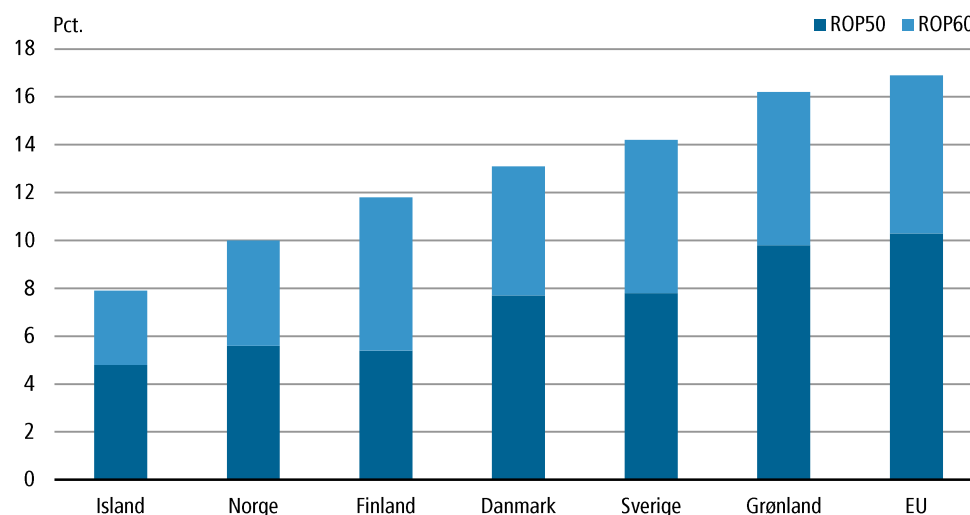
Figur 4.4 Gini-koefficienter for de nordiske lande og EU

Anm.: En Gini-koefficient med værdi 0 repræsenterer en perfekt ligelig fordeling, mens værdien 100 repræsenterer en perfekt ulig fordeling.

Kilde: Nordisk Ministerråd. Seneste tilgængelige tal i Nordisk Statistikbank.

Figur 4.5 Relativ fattigdom i de nordiske lande og EU

Anm.: ROP50 og ROP60 angiver andelen af befolkningen, der bor i en husstand med en indkomst mindre end henholdsvis 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten.

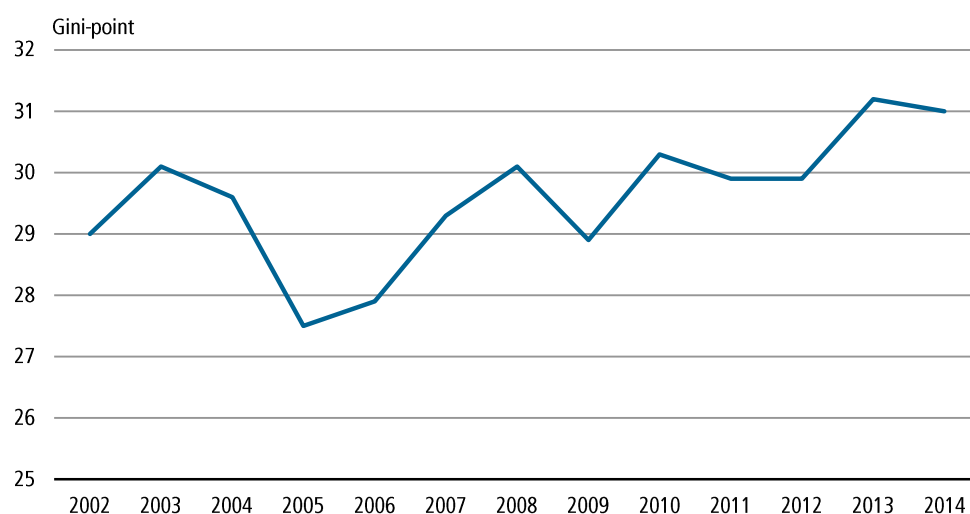
Kilde: Nordisk Ministerråd. Seneste tilgængelige tal i Nordisk Statistikbank.

4.3 Indkomstfordelingen blandt husstande med børn

I dette afsnit præsenteres særøpgørelser, hvor de tre fordelingsmål er beregnet på disponible indkomster i husstande med mindst ét barn.¹ Beregningerne er foretaget på baggrund af nøjagtig samme principper og metoder som de tilsvarende tal for hele landet præsenteret i Afsnit 4.1. Analysepopulationen er afgrænset til alle børn, der ved udgangen af opgørelsesåret boede i en husstand, der indgår i det husstandsorienterede indkomstregister samme år. I beregningsgrundlaget er børnene tildelt den ækvivalerede disponible husstandsindkomst, deres respektive husstand er registreret med i det husstandsorienterede indkomstregister.

¹ Børn er defineret som værende under 18 år ved udgangen af opgørelsesåret.

Figur 4.6 Gini-koefficient beregnet på husstande med børn 2002-2014

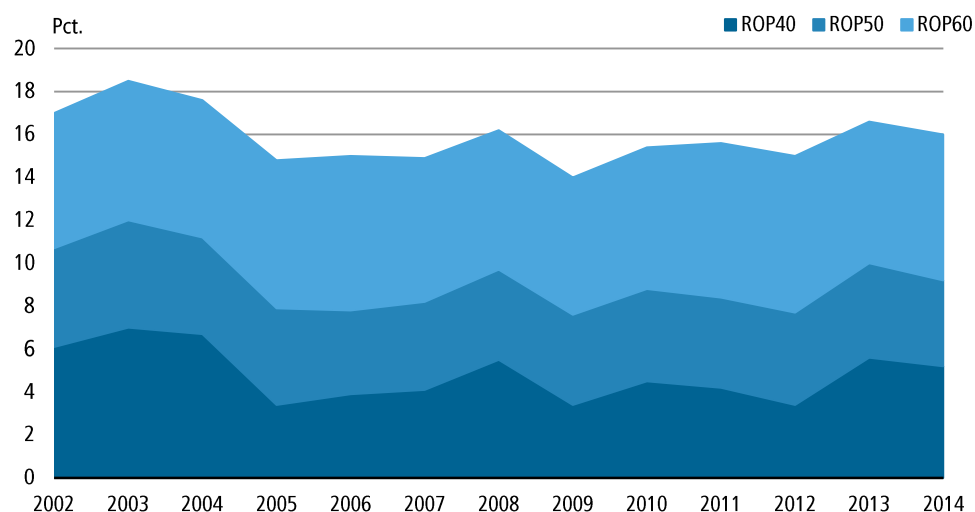

Anm.: En Gini-koefficient med værdi 0 repræsenterer en perfekt ligelig fordeling, mens værdien 100 repræsenterer en perfekt ulige fordeling.

Kilde: Særopgørelse ud fra det husstandsorienterede indkomstregister.

Ved at sammenligne Figur 4.6 med Figur 4.1 kan det noteres, at udviklingen i Gini-koefficienten for børnehusstande følger samme mønster som den overordnede Gini-koefficient for hele landet. Gini-koefficienten beregnet på husstande med børn ligger dog på et lavere niveau, og indkomsterne blandt husstande med børn er således mere ligeligt fordelt end indkomsterne er i landet som helhed.

Figur 4.7 Relativ fattigdom blandt børn 2002-2014

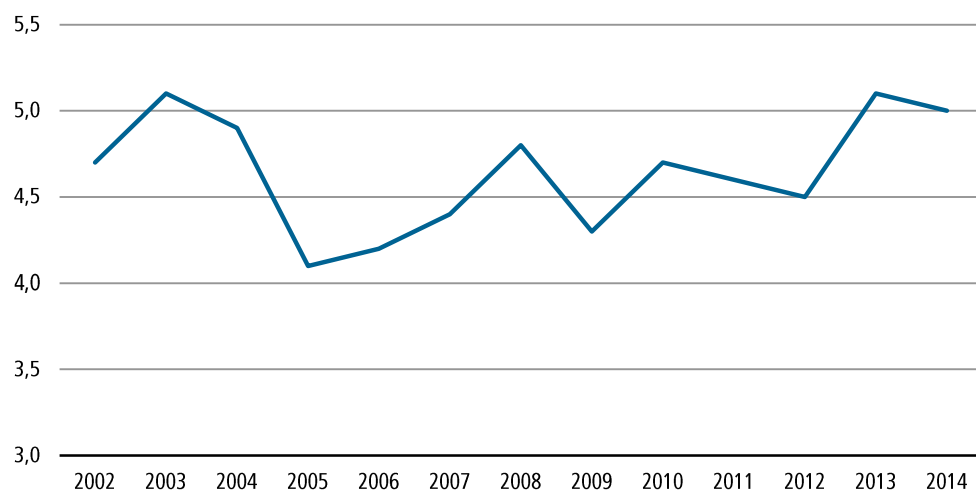

Anm.: ROP40, ROP50 og ROP60 angiver andelen af børn, der bor i en husstand med en indkomst mindre end henholdsvis 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten.

Kilde: Særopgørelse ud fra det husstandsorienterede indkomstregister.

Også den relative fattigdom blandt børn følger landstendenserne, og i store træk er niveauerne ens for de to fordelinger gennem perioden 2002-2014. I 2014 lå ROP40, ROP50 og ROP60 på henholdsvis 5,7 pct., 9,8 pct. og 16,2 for hele befolkningen, mens værdierne beregnet alene på børn tilsvarende lå på henholdsvis 5,2 pct., 9,2 pct. og 16,0 pct.

Figur 4.8 Forholdet mellem høj- og lavindkomster i husstande med børn 2002-2014

Anm.: Figuren angiver ratio-80/20, der beregnes som forholdet mellem den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de højeste indkomster og den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de laveste indkomster.

Kilde: Særopgørelse ud fra det husstandsorienterede indkomstregister.

I lighed med de to andre fordelingsmål følger også ratio-80/20 beregnet på husstande med børn i store træk samme udvikling som landstallet i perioden 2002-2014. Tallene for børnehusstande ligger dog gennem hele perioden en anelse under landstallene, og indkomsterne i børnehusstande er således lidt mere ligeligt fordelt, når der måles på såvel Gini-koefficient som ratio-80/20, i forhold til hele indkomstfordelingen set over ét.

5. Supplerende tabeller

5.1 Fra det personorienterede indkomstregister

Tabel 5.1 Gennemsnitlige personindkomster 2014 (1.000 kr.)

	Bruttoindkomst	Skattepligtig indkomst	Indkomst efter skat
Hele landet	218	202	151
	----- Kommuner -----		
Kommune Kujalleq	176	162	124
Kommuneqarfiq Sermersooq	262	242	178
Qeqqata Kommuniar	215	199	150
Qaasuitsup Kommuniar	181	167	126
Uden for kommunal inddeling	537	518	366
	----- Bosted -----		
Byer	227	210	156
Bygder	158	146	113
	----- Fødested -----		
Født i Grønland	191	176	135
Født uden for Grønland	447	421	288
	----- Køn -----		
Mænd	247	230	168
Kvinder	187	171	133
	----- Distrikter -----		
Nanortalik	145	133	106
Qaqortoq	194	177	135
Narsaq	175	162	123
Paamiut	171	158	123
Nuuk	290	268	196
Maniitsoq	189	175	134
Sisimiut	228	212	158
Kangaatsiaq	140	127	102
Aasiaat	176	163	124
Qasigiannuit	181	169	127
Ilulissat	210	195	144
Qeqertarsuaq	186	172	131
Uummannaq	184	172	128
Upernavik	158	146	111
Qaanaaq	137	125	101
Tasiilaq	152	138	112
Ittoqqortoormiit	168	155	121
	----- Alder -----		
15-19 år	37	24	33
20-24 år	111	99	86
25-29 år	168	155	121
30-34 år	224	208	155
35-39 år	281	261	190
40-44 år	295	275	198
45-49 år	280	261	189
50-54 år	292	272	196
55-59 år	279	261	188
60-64 år	267	250	180
65-69 år	223	208	154
70-74 år	157	144	115
over 74 år	118	107	91

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1> og <http://bank.stat.gl/INDP2>

**Tabel 5.2 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på køn 2012-2014
(1.000 kr.)**

	2012		2013		2014	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Hele landet	243	180	245	186	247	187
	Kommuner					
Kommune Kujalleq	187	157	191	163	187	164
Kommuneqarfik Sermersooq	299	215	304	221	299	220
Qeqqata Kommunua	241	168	238	176	246	179
Qaasuitsup Kommunua	194	151	195	155	201	158
Uden for kommunal inddeling	565	436	578	434	583	359
	Bosted					
Byer	253	188	256	194	256	195
Bygder	167	123	171	127	182	128
	Fødested					
Født i Grønland	203	168	205	174	207	175
Født uden for Grønland	474	331	486	341	494	344
	Distrikter					
Nanortalik	152	136	151	136	148	141
Qaqortoq	210	166	217	175	211	176
Narsaq	184	161	186	164	186	162
Paamiut	187	154	183	155	184	154
Nuuk	333	236	338	242	334	242
Maniitsoq	210	158	198	162	208	166
Sisimiut	259	173	259	182	267	185
Kangaatsiaq	122	123	140	133	145	133
Aasiaat	194	151	192	150	197	153
Qasigianniguit	189	152	203	160	196	166
Ilulissat	236	169	232	175	239	179
Qeqertarsuaq	208	163	211	166	202	169
Uummannaq	185	161	192	168	198	169
Upernavik	172	121	169	123	186	125
Qaanaaq	129	119	129	124	142	131
Tasiilaq	165	129	183	134	169	135
Ittoqqortoormiit	188	138	176	136	188	145
	Alder					
15-19 år	45	40	43	38	38	35
20-24 år	126	93	125	96	125	96
25-29 år	187	147	187	151	188	148
30-34 år	249	212	251	210	237	210
35-39 år	305	240	308	247	307	252
40-44 år	314	229	329	242	334	249
45-49 år	314	236	314	241	315	240
50-54 år	316	242	321	250	325	254
55-59 år	309	230	313	244	308	241
60-64 år	289	222	297	220	301	222
65-69 år	236	146	242	162	258	171
70-74 år	150	115	160	128	183	127
over 74 år	114	108	120	111	128	110

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1> og <http://bank.stat.gl/INDP2>

Tabel 5.3 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på lokaliteter 2010-2014 (1.000 kr.)

	2010	2011	2012	2013	2014
Nanortalik	147	154	158	156	155
Aappilattoq	91	91	89	100	106
Narsaq Kujalleq	121	106	109	115	128
Tasiusaq	113	120	126	134	118
Ammassivik	113	132	106	118	120
Alluitsup Paa	116	121	125	120	131
Qaqortoq	185	188	193	201	198
Saarloq	109	107	94	100	109
Eqalugaarsuit	107	129	118	132	129
Qassimiut	126	152	136	152	146
Narsaq	157	162	163	168	165
Igaliku	123	143	111	107	140
Qassiarsuk	145	142	158	162	176
Narsarsuaq	307	297	298	291	279
Paamiut	158	167	171	170	171
Arsuk	161	180	196	187	174
Nuuk	282	284	289	294	292
Qeqertarsuatsiaat	172	186	183	196	179
Kapisillit	126	128	122	121	142
Maniitsoq	181	187	194	191	199
Atammik	110	119	134	131	129
Napasog	153	161	160	142	154
Kangaamiut	141	154	164	157	165
Sisimiut	202	208	215	219	224
Itilleq	127	127	131	135	130
Sarfannuguit	137	128	141	133	160
Kangerlussuaq	294	296	292	302	315
Kangaatsiaq	141	130	135	154	149
Attu	103	108	110	120	133
Iginniarfik	100	100	110	110	111
Niaqornaarsuk	104	99	104	115	127
Ikerasaarsuk	134	141	143	157	164
Aasiaat	172	174	176	174	178
Akunnaaq	137	134	131	144	156
Kitsissuarsuit	116	144	140	138	139
Qasigiannuguit	165	176	172	184	183
Ikamiut	157	163	167	148	148
Ilulissat	190	202	207	207	213
Oqaatsut	189	164	162	162	120
Qeqertaq	166	175	171	176	184
Saqqaaq	135	160	187	197	181
Ilimanaq	125	133	139	145	162
Qeqertarsuaq	172	175	188	191	187
Kangerluk	139	163	151	146	169

Tabellen fortsættes på næste side.

Tabel 5.3 (fortsat) Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på lokaliteter 2010-2014 (1.000 kr.)

	2010	2011	2012	2013	2014
Uummannaq	183	187	191	197	195
Niaqornat	115	139	141	114	107
Qaarsut	138	151	173	169	157
Ikerasak	123	122	129	145	157
Saattut	133	149	159	180	198
Ukkusissat	131	126	136	152	169
Illorsuit	143	155	177	164	175
Nuugaatsiaq	125	143	154	163	164
Upernavik	176	170	182	183	186
Upernavik Kujalleq	94	105	102	110	108
Kangersuatsiaq	101	102	102	102	109
Aappilattoq	107	116	146	137	155
Tasiusaq	119	122	150	146	170
Nuussuaq	83	97	96	108	115
Kullorsuaq	86	95	105	109	107
Naajaat	111	112	120	116	146
Innaarsuit	144	154	207	168	246
Nutaarmiut	94	110	111	138	152
Qaanaaq	123	125	131	133	144
Savissivik	98	97	92	102	104
Siorapaluk	98	93	100	101	109
Qeqertat	83	67	77	83	82
Tasiilaq	158	162	164	176	166
Sermiligaaq	89	93	100	100	104
Isertoq	95	105	122	131	120
Kulusuk	130	131	137	143	134
Tiilerilaaq	102	108	114	117	111
Kuummiut	97	103	106	126	129
Ittoqqortoormiit	152	155	159	152	164

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

Tabel 5.4 Maksimale bruttoindkomster fordelt på deciler 2014 (1.000 kr.)

	1	2	3	4	5 (median)	6	7	8	9
Hele landet	30	64	94	121	152	202	260	341	456
	Kommuner								
Kommune Kujalleq	28	57	86	106	130	162	210	271	377
Kommuneqarfik Sermersooq	30	68	106	132	186	252	328	406	537
Qeqqata Kommunia	32	67	97	128	159	206	255	326	439
Qaasuitsup Kommunia	28	61	89	107	133	172	217	277	370
Uden for kommunal inddeling	177	429	479	513	551	592	628	666	762
	Bosted								
Byer	31	66	98	127	162	213	274	353	468
Bygder	23	52	79	100	123	141	181	237	335
	Fødested								
Født i Grønland	29	61	89	111	138	183	232	302	397
Født uden for Grønland	41	135	243	332	395	454	527	633	831
	Køn								
Mænd	29	66	100	130	166	224	297	382	520
Kvinder	30	62	89	113	139	183	229	297	392
	Distrikter								
Nanortalik	24	51	75	95	113	130	167	210	299
Qaqortoq	31	59	89	109	138	183	235	306	414
Narsaq	30	58	89	106	130	167	212	270	371
Paamiut	34	66	88	106	127	147	193	246	349
Nuuk	36	78	114	159	224	297	364	437	576
Maniitsoq	27	60	90	114	137	177	220	286	382
Sisimiut	35	70	103	130	175	220	274	349	460
Kangaatsiaq	24	47	67	89	106	130	164	213	303
Aasiaat	31	57	83	106	130	163	207	271	374
Qasigiannuit	45	85	105	127	146	186	220	263	338
Ilulissat	33	71	100	130	161	207	257	321	414
Qeqertarsuaq	40	80	102	117	139	179	214	277	367
Uummannaq	37	75	99	123	147	180	224	273	368
Upernavik	18	43	72	99	121	146	187	241	334
Qaanaaq	24	45	63	86	106	124	160	199	294
Tasiilaq	16	39	63	89	106	133	180	234	341
Ittoqqortoormiit	27	55	86	106	127	146	200	258	365
	Alder								
15-19 år	0	5	10	17	25	35	47	59	86
20-24 år	31	48	60	75	92	110	131	159	206
25-29 år	42	62	84	107	136	169	207	262	342
30-34 år	51	83	113	152	195	238	292	345	424
35-39 år	60	106	149	197	240	294	346	413	523
40-44 år	66	106	152	198	243	294	357	436	571
45-49 år	58	106	140	186	228	277	340	410	534
50-54 år	58	106	140	189	234	292	350	420	560
55-59 år	50	101	121	177	221	270	337	407	541
60-64 år	54	89	106	144	197	248	314	398	529
65-69 år	77	92	110	130	130	142	190	264	456
70-74 år	84	89	92	123	130	130	131	152	225
over 74 år	26	85	89	115	130	130	130	130	178

Anm.: Af diskretionshensyn udelades den maksimale indkomst i 10. decil.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP4> og <http://bank.stat.gl/INDP5>

Tabel 5.5 Personfordeling på indkomstintervaller 2014 (antal personer)

	Bruttoindkomst		Skattepligtig indkomst		Indkomst efter skat	
	Antal	Akkumuleret antal	Antal	Akkumuleret antal	Antal	Akkumuleret antal
Højest 50.000 kr.	6.312	6.312	8.117	8.117	6.329	6.329
50.001 - 100.000 kr.	6.807	13.119	7.482	15.599	11.775	18.104
100.001 - 150.000 kr.	7.310	20.429	5.855	21.454	7.701	25.805
150.001 - 200.000 kr.	4.139	24.568	4.211	25.665	5.166	30.971
200.001 - 250.000 kr.	3.715	28.283	3.582	29.247	3.817	34.788
250.001 - 300.000 kr.	2.679	30.962	2.735	31.982	2.514	37.302
300.001 - 350.000 kr.	2.438	33.400	2.400	34.382	1.378	38.680
350.001 - 400.000 kr.	2.085	35.485	1.916	36.298	833	39.513
400.001 - 500.000 kr.	2.530	38.015	2.196	38.494	871	40.384
500.001 - 600.000 kr.	1.254	39.269	1.056	39.550	405	40.789
600.001 - 700.000 kr.	704	39.973	612	40.162	175	40.964
700.001 - 800.000 kr.	415	40.388	373	40.535	97	41.061
800.001 - 900.000 kr.	280	40.668	216	40.751	59	41.120
900.001 - 1.000.000 kr.	165	40.833	145	40.896	33	41.153
Over 1.000.000 kr.	421	41.254	358	41.254	101	41.254

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP6>**Tabel 5.6 Personfordeling på indkomstintervaller 2014 (pct.)**

	Bruttoindkomst		Skattepligtig indkomst		Indkomst efter skat	
	Antal	Akkumuleret andel (pct.)	Antal	Akkumuleret andel (pct.)	Antal	Akkumuleret andel (pct.)
Højest 50.000 kr.	15,3	15,3	19,7	19,7	15,3	15,3
50.001 - 100.000 kr.	16,5	31,8	18,1	37,8	28,5	43,9
100.001 - 150.000 kr.	17,7	49,5	14,2	52,0	18,7	62,6
150.001 - 200.000 kr.	10,0	59,6	10,2	62,2	12,5	75,1
200.001 - 250.000 kr.	9,0	68,6	8,7	70,9	9,3	84,3
250.001 - 300.000 kr.	6,5	75,1	6,6	77,5	6,1	90,4
300.001 - 350.000 kr.	5,9	81,0	5,8	83,3	3,3	93,8
350.001 - 400.000 kr.	5,1	86,0	4,6	88,0	2,0	95,8
400.001 - 500.000 kr.	6,1	92,1	5,3	93,3	2,1	97,9
500.001 - 600.000 kr.	3,0	95,2	2,6	95,9	1,0	98,9
600.001 - 700.000 kr.	1,7	96,9	1,5	97,4	0,4	99,3
700.001 - 800.000 kr.	1,0	97,9	0,9	98,3	0,2	99,5
800.001 - 900.000 kr.	0,7	98,6	0,5	98,8	0,1	99,7
900.001 - 1.000.000 kr.	0,4	99,0	0,4	99,1	0,1	99,8
Over 1.000.000 kr.	1,0	100,0	0,9	100,0	0,2	100,0

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP7>

5.2 Fra det husstandsorienterede indkomstregister

Tabel 5.7 Gennemsnitlige husstandsindkomster 2014 (1.000 kr.)

	Husstandsindkomst (brutto)	Skattepligtig husstandsindkomst	Disponibel husstandsindkomst
Hele landet	412	381	291
	----- Kommuner -----		
Kommune Kujalleq	317	291	231
Kommuneqarfik Sermersooq	477	441	331
Qeqqata Kommunia	410	380	292
Qaasuitsup Kommunia	367	340	263
	----- Bosted -----		
Byer	425	393	299
Bygder	326	301	236
	----- Distrikter -----		
Nanortalik	271	248	204
Qaqortoq	340	312	245
Narsaq	319	296	233
Paamiut	315	292	237
Nuuk	512	474	351
Maniitsoq	378	350	276
Sisimiut	425	394	300
Kangaatsiaq	307	280	229
Aasiaat	328	303	236
Qasigiannuguit	366	340	264
Ilulissat	421	391	296
Qeqertarsuaq	356	329	256
Uummannaq	356	332	252
Upernavik	388	360	279
Qaanaaq	282	256	213
Tasiilaq	342	311	256
Ittoqqortoormiit	331	305	244
	----- Husstande med -----		
Ingen børn	363	338	256
1 barn	495	454	350
2 børn	538	494	378
Mindst 3 børn	484	440	353
	----- Husstande med 1 voksen og -----		
Ingen børn	214	200	155
1 barn	213	195	165
2 børn	226	206	177
Mindst 3 børn	204	184	172
	----- Husstande med 2 voksne og -----		
Ingen børn	477	445	329
1 barn	516	474	357
2 børn	571	526	392
Mindst 3 børn	476	435	341
	----- Husstande med mindst 3 voksne og -----		
Ingen børn	673	623	471
1 barn	679	622	480
2 børn	676	614	483
Mindst 3 børn	628	566	460

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH1> og <http://bank.stat.gl/INDH2>

Tabel 5.8 Maksimale husstandsindkomster (brutto) fordelt på deciler 2014 (1.000 kr.)

	1	2	3	4	5 (median)	6	7	8	9
Hele landet	85	130	172	235	313	398	499	640	866
Kommuner									
Kommune Kujalleq	66	106	130	176	229	297	391	506	682
Kommuneqarfik Sermersooq	81	130	182	272	366	457	585	755	1.009
Qeqqata Kommunia	94	130	180	241	318	404	499	636	848
Qaasuitsup Kommunia	105	130	177	230	296	366	455	562	740
Bosted									
Byer	85	130	174	241	322	412	517	663	893
Bygder	91	130	162	206	262	326	395	491	661
Distrikter									
Nanortalik	71	106	130	164	205	259	313	414	555
Qaqortoq	58	106	130	177	238	321	428	549	745
Narsaq	76	119	141	181	244	312	394	511	646
Paamiut	89	121	136	173	212	281	372	471	698
Nuuk	78	130	206	305	398	499	636	814	1.067
Maniitsoq	106	130	177	226	296	374	470	562	751
Sisimiut	81	130	182	250	332	419	530	669	890
Kangaatsiaq	91	121	162	206	256	300	368	460	590
Aasiaat	66	106	133	181	236	315	398	516	697
Qasigiannugit	106	141	191	247	313	375	435	546	723
Ilulissat	106	137	191	263	345	437	525	644	824
Qeqertarsuaq	106	130	171	214	270	339	430	542	716
Uummannaq	101	130	171	229	294	368	461	557	726
Upernavik	130	170	222	283	328	384	468	565	725
Qaanaaq	73	113	137	187	222	276	323	415	524
Tasiilaq	78	120	155	200	269	336	403	524	718
Ittoqqortoormiit	106	114	140	197	251	305	428	503	687
Husstande med									
Ingen børn	70	110	135	182	246	331	428	554	791
1 barn	106	180	258	333	416	502	608	750	952
2 børn	136	227	307	377	462	555	655	794	997
Mindst 3 børn	152	223	282	345	413	487	581	713	884
Husstande med 1 voksen og									
Ingen børn	52	83	106	130	132	172	235	333	456
1 barn	57	76	100	119	151	193	254	328	424
2 børn	67	93	114	139	180	228	284	340	421
Mindst 3 børn	68	90	114	134	168	201	250	302	367
Husstande med 2 voksne og									
Ingen børn	152	184	236	297	371	456	552	694	914
1 barn	159	235	300	371	448	524	617	736	949
2 børn	188	274	347	415	497	582	674	819	1.029
Mindst 3 børn	176	233	287	350	414	487	574	684	853
Husstande med mindst 3 voksne og									
Ingen børn	251	335	414	495	579	679	803	945	1.157
1 barn	269	366	450	537	611	710	790	911	1.125
2 børn	282	370	451	520	609	686	794	900	1.097
Mindst 3 børn	262	338	402	469	549	632	736	847	1.048

Anm.: Af diskretionshensyn udelades den maksimale indkomst i 10. decil.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH4> og <http://bank.stat.gl/INDH5>

5.3 Fra det skatteorienterede indkomstregister

Tabel 5.9 Samlede skattepligtige indkomster fordelt på skattekommune 2010-2014 (mio. kr.)

	2010	2011	2012	2013	2014
Hele landet	8.713	9.063	9.305	9.527	9.473
Kommune Kujalleq	921	949	946	968	957
Kommuneqarfik Sermersooq	4.083	4.241	4.373	4.511	4.487
Qeqqata Kommunia	1.384	1.435	1.480	1.507	1.495
Qaasuitsup Kommunia	2.074	2.187	2.253	2.278	2.290
Uden for kommunal inddeling	252	251	254	264	243

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

Tabel 5.10 Samlede slutskatter fordelt på skattekommune 2010-2014 (mio. kr.)

	2010	2011	2012	2013	2014
Hele landet	2.865	3.029	3.142	3.166	3.193
Kommune Kujalleq	292	312	312	316	313
Kommuneqarfik Sermersooq	1.397	1.457	1.510	1.531	1.559
Qeqqata Kommunia	440	461	492	492	491
Qaasuitsup Kommunia	651	714	742	739	751
Uden for kommunal inddeling	85	85	86	87	80

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

Tabel 5.11 Antal skattepligtige personer fordelt på skattekommune 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Hele landet	48.464	49.775	49.213	49.060	49.056
Kommune Kujalleq	6.718	6.691	6.422	6.276	6.250
Kommuneqarfik Sermersooq	18.682	19.214	19.367	19.515	19.903
Qeqqata Kommunia	8.087	8.303	8.237	8.246	8.092
Qaasuitsup Kommunia	14.398	15.021	14.631	14.450	14.256
Uden for kommunal inddeling	579	546	556	573	555

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

6. Metode og begreber

6.1 Formål

Formålet med indkomststatistikken er at belyse niveauet og fordelingen af de optjente indkomster i samfundet. Ved at sammenholde indkomstoplysninger med demografi er det muligt at belyse indkomsterne hos forskellige grupper – eksempelvis fordelt på køn, alder og fødested. Endvidere er det ved at sammenholde tal fra flere år muligt at belyse indkomsternes udvikling over tid. Endelig kan statistikken belyse indkomsterne i forskellige husstandstyper samt de samlede personindkomster og –skatter i samfundet.

Det skal understreges, at indkomststatistikken ikke giver et fuldstændigt billede af velstand og forbrugsmuligheder. Eksempelvis behandles områder som formue og subsistensøkonomi ikke. Det skal endvidere understreges, at statistikken ikke må forveksles med en lønstatistik.

6.2 Datagrundlag

Grundlaget for indkomststatistikken er de skattemæssige slutopgørelser (S31) for samtlige skattepligtige personer. På baggrund af disse indberetninger danner Grønlands Statistik et basisregister indeholdende indkomst-, skatte- og personnummeroplysninger for alle personer, der er skattepligtige i Grønland. Ud fra dette basisregister dannes yderligere to registre; Et person- og et husstandsorienteret register. For at danne disse registre er basisregistret samkørt med Grønlands Statistiks befolknings- og husstandsregister, der indeholder oplysninger over den samlede befolkning og dens fordeling efter demografiske kendetegn som køn, bopæl, fødested m.m. Foruden det personorienterede og det husstandsorienterede indkomstregister dannes et skatteorienteret indkomstregister.

De tre indkomstregistre danner grundlag for hvert sit selvstændige område inden for indkomststatistikken. I det følgende redegøres der for indholdet i de enkelte registre og deraf udledte statistikker samt de begrænsninger, som de enkelte områder har.

6.2.1 Personorienteret indkomststatistik

Den personorienterede indkomststatistik danner grundlag for størsteparten af opgørelserne i denne publikation. Statistikken er dannet på baggrund af det personorienterede register, der er en samkøring af det indkomststatistiske basisregister og det grønlandske befolkningsregister. Registret indeholder foruden indkomstoplysninger således også oplysninger om køn, alder, bopæl m.m.

For at kunne foretage retvisende gennemsnitsanalyser indeholder det personorienterede indkomstregister kun personer, der har været bosat i landet hele året, og hvis alder med rimelighed kan betragtes som potentiel til erhvervelse af betydelig indkomst. Kriterierne for at indgå i registret er:

- Personen optræder i befolkningsregistret både primo og ultimo det pågældende år.
- Personen er mindst 15 år ved udgangen af året.
- Personen er registreret i Skattestyrelsens lignings- og slutopgørelser.
- Personen har været skattepligtig hele det pågældende år.

Basisregistret for 2014 indeholder indkomstoplysninger for 48.244 personer, mens tallet for det personorienterede register er 41.254 personer. Knap 15 pct. af de skattepligtige personer i basisregistret er således frasorteret i det personorienterede indkomstregister, da de ikke opfylder alle de ovennævnte kriterier.

6.2.2 Husstandsorienteret indkomststatistik

Det husstandsorienterede indkomstregister bygger på bopælsoplysningerne i befolkningsregistret. For hver husstand optælles antallet af voksne og antallet af børn.² Fra det personorienterede indkomstregister knyttes indkomstoplysningerne til, og disse summeres over hver husstand. Eventuelle indkomster fra børn under 15 år, der som tidligere anført ikke indgår i det personorienterede register, lægges til efterfølgende. For at kunne foretage mere retvisende sammenligninger af indkomster i husstande med forskellige størrelser og sammensætninger, er der anvendt yderligere et indkomstbegreb, ækvivalensindkomst – læs mere herom i afsnit 6.3. Den husstandsorienterede indkomststatistik er først og fremmest velegnet som indikator for forbrugsmulighederne i samfundet. Det skal bemærkes, at det udelukkende er det husstandsorienterede indkomstregister, der danner grundlag for belysningen af indkomstfordelingen.

Med begrebet husstandsindkomst forstås den samlede indkomst optjent af personer, der er tilmeldt den samme folkeregisteradresse. Da husstande ikke nødvendigvis er sammensat ud fra familiære relationer, kan statistikken ikke sidestilles med en familieorienteret indkomststatistik.

6.2.3 Skatteorienteret indkomststatistik

Det skatteorienterede indkomstregister omfatter alle skattepligtige personer i et givet år, uanset bopæl og skattepligtens omfang. Derfor egner den skatteorienterede indkomststatistik sig primært til summariske opgørelser, og den bør primært bruges som en indikator for den generelle konjunkturudvikling i samfundet. Derimod egner den sig hverken til betragtninger på individniveau eller til at vurdere indkomstfordelingen.

² Voksne defineres som personer med en alder på minimum 18 år. Følgelig defineres børn som personer under 18 år.

6.3 Begreber og definitioner

Begrebet **bruttoindkomst** dækker over en persons eller en husstands³ samlede indkomst før skattebetaling. Bruttoindkomsten inkluderer kun de indkomststyper, der fremgår af selvangivelsen, og som er af skattemæssig interesse. Ikke-skattepligtige monetære indkomster indgår følgelig ikke i opgørelsen af bruttoindkomsten, ligesom ikke-skattepligtige sociale ydelser heller ikke er inkluderet. Ligeledes er ikke-skattepligtige naturalieindkomster – som for eksempel værdien af produkter fra fangst og fiskeri til eget forbrug – ikke inkluderet i bruttoindkomsten.

Den skattepligtige indkomst er en skatteteknisk størrelse, der danner grundlag for den endelige skatteberegning. Den skattepligtige indkomst beregnes ved at trække de i skattelovgivningen definerede fradrag fra bruttoindkomsten, og opgørelser af den skattepligtige indkomst har primært administrativ interesse. Fra et statistisk perspektiv udmærker den skattepligtige indkomst sig ved at være det indkomstbegreb, hvor der er længste tidsserie i hele indkomststatistikken. Begrebet har derfor en vis historisk interesse.

Det bør understreges, at ændringer i skattelovgivningen gennem tiderne bevirker, at sammenligninger af den skattepligtige indkomst over tid skal foretages med varsomhed. Foruden lovgivningsmæssige ændringer spiller ændringer i rådatastrukturen, og hvordan data i praksis er blevet opgjort administrativt, også en vis rolle i den henseende.

Indkomst efter skat beregnes ved at trække den endelige slutskat fra bruttoindkomsten, og begrebet beskriver derfor, hvor meget en person reelt har til rådighed. Indkomst efter skat er et indkomstbegreb, der kun benyttes i den personorienterede indkomststatistik, mens de reelle forbrugsmuligheder i den husstandsorienterede indkomststatistik beskrives med indkomstbegrebet den disponible indkomst.

Den disponible indkomst er et indkomstbegreb i den husstandsorienterede indkomststatistik. Den refererer den samlede husstandsindkomst fratrukket skatter og tillagt ikke-skattepligtige sociale ydelser såsom boligsikring. Den disponible indkomst anses for at give det mest fyldestgørende billede af en husstands reelle forbrugsmuligheder.

Idet begrebet husstand kan dække over mange typer af sammensætninger, lader de samlede indkomster i to forskellige husstande sig ikke nødvendigvis sammenligne. Eksempelvis må det antages, at det kræver en noget større indkomst for et ægtepar med tre børn end for en enlig uden børn at opnå den samme velfærd. Omvendt kan det med rimelighed antages, at der er visse stordriftsfordele ved at være flere personer i en husstand, hvorfor den førstnævnte husstand ikke er nødsaget til at optjene en fem gange så stor indkomst som den enlige for at opnå samme velfærdsniveau.

³ I denne publikation benævnes en husstands samlede bruttoindkomst som husstandsindkomsten.

For at kunne foretage mere retvisende sammenligninger af de reelle forbrugsmuligheder er det derfor valgt at opgøre husstandenes **ækvivalensindkomster**, hvor der tages højde for størrelse og sammensætning af den enkelte husstand. Ækvivalensindkomsten beregnes ved at dividere en husstands samlede indkomst med en given ækvivalensvægt, der afspejler husstandens sammensætning. Til beregning af denne vægt anvendes OECDs standard, hvor den første voksne person i husstanden vægter 1. Eventuelt andre voksne vægter hver 0,5, mens alle børn hver vægter 0,3.⁴ Ækvivalensvægten for en given husstand beregnes da ved at summere de enkelte personers vægte. Således har en husstand med to voksne og tre børn ækvivalensvægten $1+0,5+0,3+0,3+0,3 = 2,4$, mens en husstand med én voksen uden børn har vægten 1. Har de to husstande indkomster på henholdsvis 300.000 kr. og 150.000 kr. vil de respektive ækvivalensindkomster således være henholdsvis $300.000 \text{ kr.}/2,4 = 125.000 \text{ kr.}$ og $150.000 \text{ kr.}/1 = 150.000 \text{ kr.}$

Begrebet **realindkomst** – også benævnt købekraften – beskriver forholdet mellem indkomstniveau og prisniveau og er således et udtryk for de reelle forbrugsmuligheder. En stigning i indkomsterne forøger forbrugsmulighederne, mens prisstigninger – inflation – omvendt begrænser mulighederne for forbrug. Realindkomsten vil derfor stige, hvis væksten i indkomster er højere end prisstigningerne, og købekraften siges da at være styrket. Tilsvarende svækkes købekraften, hvis priserne stiger mere end indkomsterne. Realindkomsten er et overordnet gennemsnitsmål for befolkningens forbrugsmuligheder, hvor gennemsnitsindkomsterne på landsplan sættes i forhold til prisændringerne i en gennemsnitlig forbrugs-sammensætning.

En persons **alder** opgøres ved slutningen af referenceåret.

Oversigt 6.1 Kommuner og distrikter

Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunía	Qaasuitsup Kommunía
Nanortalik	Ivittuut	Maniitsoq	Kangaatsiaq
Qaqortoq	Paamiut	Sisimiut	Aasiaat
Narsaq	Nuuk		Qasigiannqut
	Tasiilaq		Ilulissat
	Illoqortoormiut		Qeqertarsuaq
			Uummannaq
			Upernavik
			Qaanaaq

Den 1. januar 2009 blev de 18 gamle kommuner lagt sammen til fire store **kommuner**. Idet opgørelser med den gamle kommuneinddeling imidlertid stadig har lokal interesse, benyttes inddelingen i denne publikation som en sekundær geografisk inddeling. De af denne inddeling afgrænsede geografiske

⁴ I henhold til OECD-standarder defineres voksne her som personer med en alder på minimum 14 år, mens børn følgelig defineres som personer med en alder under 14 år. Det bør bemærkes, at denne definition udelukkende bruges til beregning af ækvivalensvægtene, mens aldersgrænsen mellem børn og voksne i alle andre sammenhænge er defineret til 18 år.

områder benævnes **distrikter**. Sammenhængen mellem de to inddelinger ses i Oversigt 1.1.

Der findes enkelte beboede områder i landet, der ikke er underlagt kommunal administration. Disse er samlet i gruppen **Uden for kommunal inddeling**, og den væsentligste lokalitet heri er *Pituffik*. Selvom indkomsterne i områderne ikke præsenteres i tekstkapitlerne i publikationen, indgår i de i beregningerne for hele landet. Tal for indkomster i *Uden for kommunal inddeling* kan findes i såvel Kapitel 6 i nærværende publikation som i Grønlands Statistikbank bank.stat.gl.

Et **decilsæt** findes ved at sortere de observerede værdier efter størrelse og derefter opdele dem i 10 delmængder – kaldet deciler – med samme antal observationer. 1. decil er da mængden af observationer med de 10 pct. laveste værdier, 2. decil er de følgende 10 pct. og så fremdeles. Indkomster fordelt på deciler opgøres enten som gennemsnittet inden for decilen eller som den maksimale indkomst inden for decilen. Eksempelvis kan medianindkomsten aflæses som den maksimale indkomst i 5. decil. Af diskretionshensyn offentliggøres maksimale indkomster i 10. decil ikke.

Gini-koefficienten er et mål for graden af indkomstulighed – jo højere værdi, desto større ulighed. For at gøre det muligt at sammenligne internationalt beregnes Gini-koefficienten ud fra de ækvivalerede disponible husstandsindkomster. En præcis definition af Gini-koefficienten kan eksempelvis findes i *Christen Sørensen: Økonomisk fordeling, Systime, 1999*.

Grønland har ingen officiel fattigdomsgrænse, men internationalt benyttes målet at-risk-of-poverty rate (ROP) som en indikator for **relativ fattigdom**. Målet beregnes som den andel af befolkningen, der bor i en husstand, hvor den disponible husstandsindkomst ligger under en fastsat procentdel af medianindkomsten – denne grænse benævnes den kritiske indkomstgrænse. Medianindkomsten, der danner grundlag for bestemmelse af den kritiske indkomstgrænse, er beregnet ud fra de ækvivalerede disponible husstandsindkomster på personniveau.⁵

Ratio-80/20 angiver forholdet mellem den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de højeste indkomster og den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de laveste indkomster. For at gøre det muligt at sammenligne med internationale opgørelser beregnes 80/20-ratio på baggrund af de ækvivalerede disponible husstandsindkomster på personniveau.

6.4 Metode til belysning af indkomstfordelingen

Udgangspunktet for studierne af indkomstfordelingen er principperne i *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC), der er et koordineret statistisk samarbejde i EU-regi omhandlende befolkningernes levevilkår herunder i særdeleshed indkomstforhold. EU-SILC beskriver en lang

⁵ Dvs. at beregningerne er foretaget på hele befolkningen, og at den enkelte person tildeles den ækvivalerede disponible indkomst, vedkommendes husstand har.

række fælles statistiske indikatorer på området, og de væsentligste af disse er udvalgt til beskrivelse af den grønlandske indkomstfordeling. Beregningerne er blevet foretaget ud fra en EU-SILC-manual, hvor samtlige indikatorer er nøje defineret med tilhørende algoritmer, og hvor eventuelle krav eller begrænsninger er bemærket.

Metoden i EU-SILC, der er EU-standard, opfylder tillige OECD-kravene på området, og den anvendte metode anses derfor at opfylde de relevante internationale standarder. Alligevel bør sammenligninger med andre lande foretages med en vis varsomhed. Forskelle i og fordelingen af det individuelle offentlige forbrug – dvs. offentlige ydelser direkte rettet mod enkeltpersoner⁶ – betyder, at en sammenligning af to landes indkomstfordelinger ikke nødvendigvis giver et retvisende billede af fordelingen af de reelle forbrugsmuligheder. Grønland har et relativt højt individuelt offentligt forbrug, og det skønnes at sammenligneligheden er størst med de andre nordiske lande. Det skal dog understreges, at selvom det individuelle offentlige forbrug i to lande er på samme niveau relativt set, kan den faktiske fordeling heraf på indkomstgrupper være meget forskellig.

En anden faktor, der begrænser mulighederne for at sammenligne med internationale tal, er forskelle i de kilder, hvorfra indkomstdata hentes. I den grønlandske indkomststatistik stammer data – med ganske få undtagelser⁷ – fra skattemyndighederne, hvorfor de anvendte indkomstkilder begrænses til de med skattemæssig interesse, og de som skattemyndighederne har kendskab til. Ikke-skattepligtige monetære indkomster indgår ligesom sort arbejde og indkomster fra kriminelle aktiviteter ikke i indkomstopgørelserne. Ligeledes er ikke-skattepligtige naturalieindkomster ikke inkluderet, hvilket er et centralt forhold, der må formodes at have en vis betydning for sammenligningsgrundlaget med andre lande. For selvom det ikke er praksis i EU-SILC at medtage naturalieindkomster, så må subsistensfangst- og fiskeri i Grønland antages at udgøre et så væsentligt bidrag til forbrugsmulighederne for dele af den grønlandske befolkning, at tallene ikke giver det fulde billede af den reelle indkomstfordeling. Antages det, at subsistensøkonomiens relative betydning er størst i lavindkomstgrupperne, vil tallene for såvel ulighed som den relative fattigdom være overvurderet i forhold til de faktiske niveauer. Egetforbruget af produkter fra fangst og fiskeri er ikke tilstrækkelig afdækket til at vurdere, hvor stor betydning dette forhold har.

6.5 Begrænsninger og faldgruber

Grønlands forholdsvist lille befolkning betyder, at man må forvente relativt store udsving, når opgørelser sammenlignes over tid. Dette forhold træder endnu kraftigere frem, jo mindre de befolkningsgrupper er, som analyserne foretages på. Man skal følgelig være varsom med at drage alt for omfattende konklusioner på baggrund af enkeltstående årlige ændringer.

⁶ Eksempelvis til sundhedsvæsenet og undervisningssektoren.

⁷ Data for ikke-skattepligtige sociale ydelser stammer fra kommunerne.

Som beskrevet i Afsnit 6.4 er der en række indkomsttyper, der ikke er inkluderet indkomstopgørelsen. Den vigtigste af disse antages at være de subsistensøkonomiske indkomster.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Søren W. Børgesen

E-mail: swbo@stat.gl

Indkomster

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

